

PARAULA I VIDA

Cures paliatives, suïcidi assistit i eutanàsia (I)

A la darrera reunió de fa just un mes de tots els Bisbes de Catalunya, tinguda a Tarragona, en el nostre Comunicat final manifestàvem estar preocupats per «algunes recents iniciatives legislatives en relació a l'eutanàsia i el suïcidi assistit, i recordàvem el compromís de l'Església en favor de la vida, sobretot de les persones en situacions d'especial vulnerabilitat, que en paraules ben recents del papa Francesc "ha de ser clara, ferma i apassionada". Així mateix, expressàvem que l'Església demana mitigar el dolor i el sofriment mitjançant cures paliatives i l'acompanyament als malalts i als qui en tenen cura, i legislar en favor de bones mesures socials que permetin una millor atenció als malalts». Preocupa constatar la distorsió amb què són tractats sovint aquests temes de la malaltia greu, l'acabament de la vida i l'acompanyament de la mort, que són tan importants per a les persones, les famílies i tota la societat.

Abundant en això, el 21 de maig, els Bisbes de la Subcomissió de Família i Vida de la CEE han aportat una Nota breu que desitjo resumir-vos perquè ajudi a la reflexió. Els Bisbes

l'estructuren en 7 punts i un recordatori inicial, on diuen amb claredat: «El manament "no mataràs" es troba en el fonament de tota ètica veritablement humana i, de manera particular, en la tradició cristiana. Explícitament, el precepte "no matis" té un fort contingut negatiu: indica el límit que mai no pot ser transgredit. Implícitament, tanmateix, duu a una actitud positiva de respecte absolut per la vida, ajudant a promoure-la i a progressar pel camí de l'amor que dona, acull i serveix» (*Ev. Vitae*, 54).

1. L'eutanàsia i el suïcidi assistit són presentats avui per alguns com a respostes viables i acceptables al problema del dolor i del sofriment. El que no volem és patir. Benet XVI afirmava: «és cert que hem de fer tot el que es pugui per superar el patiment, però extirpar-lo del món per complet, no és a les nostres mans, simplement perquè no podem desprendre'ns de la nostra limitació, i perquè cap de nosaltres no és capaç d'eliminar el poder del mal, de la culpa, que —ho veiem— és una font contínua de patiment» (*Spe Salvi*, 36).

2. L'eutanàsia en sentit veritable i propi s'ha d'entendre com una acció o omisió que per la seva naturalesa

i en la intenció causa la mort, amb la finalitat d'eliminar qualsevol dolor. L'Església sempre ha considerat l'eutanàsia com un mal moral i un atemptat a la dignitat de la persona, en tant que eliminació deliberadament i moralment inacceptable d'una persona humana (cf. *EV*, 65).

3. La proposició de llei ara presentada al Parlament defensa una absolutització del principi d'autonomia i de la pura subjectivitat com a criteris fonamentals de la decisió. Però ningú no és amo absolut de la vida. No existeix un dret a disposar arbitràriament de la pròpia vida. Les decisions terapèutiques tenen la seva arrel en els coneixements de la medicina basada en l'evidència i cerquen curar.

4. D'altra banda, no és possible entendre l'eutanàsia i el suïcidi assistit com una cosa que es refereixi exclusivament a l'autonomia de l'individu, ja que aquestes accions impliquen la participació d'altres, en aquest cas, del personal sanitari. Ja el jurament hipocràtic afirma: «no donaré cap droga letal a ningú, encara que me la demanin, ni suggeriré un ús com aquest».

† **Joan-Enric Vives**
Arquebisbe d'Urgell

ACTUALITAT

Celebració de la Jornada Pro Orantibus

El diumenge dia 27 de maig va tenir lloc la celebració de la Jornada Pro Orantibus (=pels qui preguen), tot coincidint amb la solemnitat de la Santíssima Trinitat, prop de la comunitat de monges contemplatives Clarisses del Sant Crist de Balaguer. L'Arquebisbe Joan-Enric va presidir l'Eucaristia dominical al Santuari-Basilica i concelebraren amb ell Mn. Pau Vidal, Capellà Custodi del Santuari, i el diaca permanent Mn. Antoni Baldomà, així com el Secretari general Mn. David Codina. Hi foren presents les Germanes Clarisses del Monestir del Sant Crist de Balaguer així com nombroses representants de les diferents comunitats de vida religiosa i consagrada de la Diòcesi i una gran quantitat de fidels.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

LES RAONS DE CREURE

Un camí de plenitud (II)

En la nostra societat, es detecta una vertadera preocupació per la felicitat. El món ha deixat de ser concebut com un vall de llàgrimes i es concep com un espai per a realitzar-se i ser feliç. Pertot arreu es busca amb delit i fàcilment es detecten propostes de felicitat que, com objectes de consum, es posen a disposició del ciutadà.

Es comença a pensar que la vida humana pot ser, si bé limitada, una experiència agradable i feliç. En aquesta perspectiva, són significatives la reconciliació amb el propi cos, la reconciliació amb

els desigs més constitutius de la persona, la reconciliació amb l'entorn natural i amb els altres acceptant la seva diferència com una riquesa inèdita.

S'ha perdut ja fa temps la confiança en els freds sistemes ideològics de la raó que ja no fascinen i en les grans màquines polítiques i religioses per a les quals la individualitat ja no compta. Sembla que en el nostre present esmorteït només tenen futur les propostes i les actituds que respectin el misteri de la persona i que ajudin a ser feliç pels

innombrables camins de l'amistat, de la solidaritat i de l'amor.

Dins d'aquest batibull de propostes, cal anar, però, a pams. No crec en els paradisos artificials, per dir-ho a la manera de Charles Baudelaire. Tampoc en una felicitat que s'identifica amb l'evasió. Davant de tota mena de drogues, necessitem projectes que ens facin sentir lliures, que ens donin el gust per la vida, que ens encisin estimulant la lucidesa intel·lectual i la sensibilitat ètica.

Francesc Torralba, doctor en Teologia

PALABRA Y VIDA

Cuidados paliativos, suicidio asistido y eutanasia (I)

En la última reunión de hace justo un mes de todos los Obispos de Cataluña, tenida en Tarragona, en nuestro Comunicado final manifestábamos estar preocupados por «algunas recientes iniciativas legislativas en relación a la eutanasia y el suicidio asistido, y recordábamos el compromiso de la Iglesia en favor de la vida, sobre todo de las personas en situaciones de especial vulnerabilidad, que en palabras bien recientes del papa Francisco “debe ser clara, firme y apasionada”. Asimismo, expresamos que la Iglesia pide mitigar el dolor y el sufrimiento mediante cuidados paliativos y el acompañamiento a los enfermos y a los cuidadores, y legislar en favor de buenas medidas sociales que permitan una mejor atención a los enfermos». Preocupa constatar la distorsión con que son tratados a menudo estos temas de la enfermedad grave, el final de la vida y el acompañamiento de la muerte, que son tan importantes para las personas, las familias y toda la sociedad.

Abundando en ello, el 21 de mayo, los Obispos de la Subcomisión de Familia y Vida de la CEE han aportado una Nota breve que deseo resumir para que ayude a la reflexión. Los Obispos la estructuran en 7 puntos y un recordatorio inicial, donde afirman con claridad: «El mandamiento “no matarás” se encuentra en el fundamento de toda ética verdaderamente humana y, de manera particular, en la tradición cristiana. Explicitamente, el precepto “no matarás” tiene un fuerte contenido negativo: indica el límite que nunca puede ser transgredido. Implícitamente, sin embargo, lleva a una actitud positiva de respeto absoluto por la vida, ayudando a promoverla y a progresar por el camino del amor que da, acoge y sirve» (*Ev. Vitae*, 54).

1. La eutanasia y el suicidio asistido son presentados hoy por algunos como respuestas viables y aceptables al problema del dolor y del sufrimiento. Lo que no queremos es sufrir. Benedicto XVI afirmaba: «es cierto que tenemos que hacer todo lo posible por superar el sufrimiento, pero extirparlo del mundo por completo, no está en nuestras manos, simplemente porque no podemos desprendernos de nuestra limitación, y porque ninguno de nosotros es capaz de eliminar el poder del mal, de la culpa, que —lo vemos— es una fuente continua de sufrimiento» (*Spe Salvi*, 36).

2. La eutanasia en sentido verdadero y propio se debe entender como una acción u omisión que por su naturaleza y en la intención causa la muerte, con el fin de eliminar cualquier dolor. La Iglesia siempre ha considerado la eutanasia como un mal moral y un atentado a la dignidad de la persona, en cuanto eliminación deliberada y moralmente inaceptable de una persona humana (cf. *EV*, 65).

3. La proposición de ley ahora presentada en el Parlamento defiende una absolutización del principio de autonomía y de la pura subjetividad como criterios fundamentales de la decisión. Pero nadie es dueño absoluto de la vida. No existe un derecho a disponer arbitrariamente de la propia vida. Las decisiones terapéuticas tienen su raíz en los conocimientos de la medicina basada en la evidencia y buscan curar.

4. Por otra parte, no es posible entender la eutanasia y el suicidio asistido como algo que se refiera exclusivamente a la autonomía del individuo, ya que estas acciones implican la participación de otros, en este caso, del personal sanitario. Ya el juramento hipocrático afirma: «no daré ninguna droga letal a nadie, aunque me la pidan, ni sugeriré un tal uso».

† Joan-Enric Vives
Arzobispo de Urgell

La Presidenta de l'Institut Borja de Bioètica parla als sacerdots sobre ideologia de gènere, eutanàsia i suïcidi assistit a Tremp

Una cinquantena de preveres d'arreu del Bisbat d'Urgell van participar, el dia 23 de maig, a la tercera de les Jornades de Formació Permanent anuals per a tots els preveres i diaques. Aquesta darrera trobada del curs 2017-2018 va tenir lloc a la seu de la Fundació Fiella de Tremp i fou presidida per l'Arquebisbe Joan-Enric, que la va iniciar amb la pregària de l'Hora entre dia, i les notícies de la família presbiteral i diocesana d'Urgell.

La conferenciant fou la Dra. Gna. Margarita Bofarull, r.s.c.j., Presidenta de l'Institut Borja de Bioètica i membre de la Pontifícia Acadèmia per a la Vida, i Professora de la Facultat de Teologia de Catalunya. La Dra. Bofarull desenvolupà dues conferències sobre la «ideologia de gènere» i sobre «l'eutanàsia i el suïcidi assistit», amb diàleg posterior.

A la primera conferència, la Dra. Bofarull presentà didàcticament i amb profunditat els principals conceptes que desenvoluparia en la seva intervenció: gènere, sexe, identitat sexual, perspectiva de gènere, ideologia de gènere, etc. La «ideologia de gènere» defensa que les diferències entre l'home i la dona són construccions culturals, independents del sexe biològic. Per a aquesta ideologia, el determinant és el gènere (*gender*), que cadascú escull lliurement i el pot canviar quan vol, ja que encara que existeix el sexe biològic, aquest no és determinant ni en la vida ni en la personalitat. La Dra. Bofarull va subratllar com el Magisteri de l'Església ha advertit dels perills d'aquesta ideologia de gènere, especialment des de l'Informe de la IV Conferència Mundial sobre la Dona de l'ONU, que va tenir lloc a Beijing l'any 1995. Aquesta ideologia vol eliminar la importància del valor de la càrrega biològica inscrita en el sexe de cada persona des del seu naixement

i eliminar la diferència entre home i dona, masculinitat i feminitat, no tenint en compte la diversitat biològica entre home i dona. Resseguint els documents del Magisteri de l'Església, la Dra. Bofarull va presentar com l'Església sempre s'ha oposat a aquesta «ideologia de gènere» que pretén anul·lar la distinció entre home i dona, o fer-la només un component cultural, amb les perilloses conseqüències que se'n deriven.

En una segona conferència, la Dra. Bofarull va presentar els conceptes d'eutanàsia i suïcidi assistit, i com l'Església sempre s'ha oposat a aquestes pràctiques perquè van en contra del valor de la vida humana. L'eutanàsia, en sentit estricte, és una acció o omissió que per la seva naturalesa i en la intenció causa la mort, amb la finalitat d'eliminar qualsevol dolor. L'Església sempre ha considerat l'eutanàsia com un mal moral i un atemptat contra la dignitat de la persona humana que mai cap situació no pot menystenir. La Dra. Bofarull va criticar l'absolutització del principi d'autonomia personal i de la pura subjectivitat com a criteris fonamentals de la decisió per treure-li a algú la vida, fins i tot la pròpia, perquè moltes vegades quan algú expressa el desig de «vull morir» el que vol dir realment és «no vull patir». Sempre, fins i tot en les situacions extremes de no possible guarició, és possible la cura i l'escalf de les persones, i per això la Dra. Bofarull va apostar per implementar cada vegada més les cures paliatives que garanteixin que la persona que està a punt de morir ho faci sense patiment i amb la cura que tota persona es mereix, evitant especialment la soledat i el dolor.

La jornada es clogué amb un dinar posterior de germanor entre els participants.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

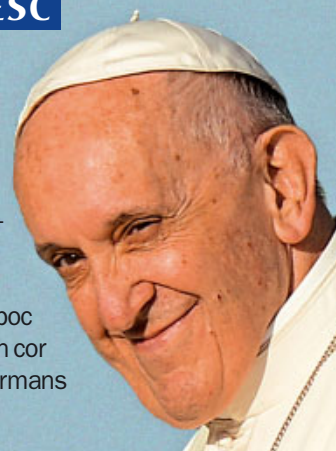

@Pontifex: «Estem tots cridats a ser sants vivint amb amor i oferint el nostre testimoni en les ocupacions diàries» (14 d'abril).

@Pontifex: «L'Església és jove perquè l'Evangelí és com una limfa vital que el regenera contínuament» (15 d'abril).

@Pontifex: «Qui té cura dels infants està de part de Déu i venç la cultura d'un sol ús. Alliberem els infants de qualsevol forma d'explotació» (16 d'abril).

@Pontifex: «Déu ens demana poc i ens dona molt. Ens demana un cor obert per acollir-hi a Ell i als germans més dèbils» (17 d'abril).

Els joves d'Urgell, acompanyats per Mons. Vives, a l'Aplec de l'Esperit a Tortosa

Una bona representació de joves de la nostra diòcesi d'Urgell van participar en la celebració de l'Aplec de l'Esperit a Tortosa el dissabte 19 i diumenge 20, per celebrar la Pentecosta, juntament amb els 1.200 joves d'arreu de Catalunya, de les deu diòcesis amb seu a Catalunya i tot l'equip de voluntaris que van ajudar a l'organització.

Els joves, dels grups Txt i els seminaristes d'Urgell, van compartir l'experiència dels tallers sobre les «sets» que tenim les persones i especialment els joves; van celebrar junts l'Eucaristia —acte central de les activitats previstes durant tot l'Aplec— i van pregar junts en el concert i la Vetlla d'Adoració al Santíssim.

Mons. Joan-Enric Vives els va acompanyar en les activitats i va participar activament en els tallers compartint amb els joves els neguits i testimonis. Quatre anys des de l'anterior Aplec, que es

va celebrar a Banyoles i just quaranta anys des del primer Aplec de l'Esperit celebrat a Siurana, l'Aplec a Tortosa va ser una cita ben preparada pastoralment pels Delegats de Joventut de la CET, que van rebre el suport de dotzenes de voluntaris i de l'Ajuntament i institucions de Tortosa.

L'Aplec de l'Esperit és una trobada de joves catòlics de diversos grups cristians convocada pels bisbes catalans cada tres o quatre anys i que se celebra en la festa de la Pentecosta. L'objectiu és compartir vivències i reflexions sobre la fe.

El primer Aplec, iniciativa dels Minyons Escoltes i Guies de Catalunya l'any 1978, va tenir les seves rèpliques els anys posteriors. Al Santuari del Miracle a Solsona l'any 1982, a Poblet el 1985, a Lleida l'any 1988, a Manresa el 1991, a Girona l'any 1994, a Vilafranca del Penedès el 1998, a La Seu d'Urgell l'any 2002, a Tarragona el 2007, a Terrassa l'any 2010 i el darrer, a Banyoles el 2014.

Convocat pels Bisbes de la Conferència Episcopal Tarraconense fou organitzat per les delegacions diocesanes de Pastoral de Joventut que formen el Secretariat Interdiocesà de Joventut. Sota el lema «Crist és la Vida», l'Aplec va durar dos dies, com es feia en els primers Aplecs de l'Esperit, i va tenir dos ciutats de referència, Tortosa —el dissabte— i Sant Carles de la Ràpita —diumenge—. El riu i el Delta de l'Ebre van ser el fil conductor de la trobada, «icona de la vida nova que ens dona Jesucrist», com va explicar el Delegat de Joventut de Tortosa en les seves paraules de benvinguda. Per la seva banda, Mons. Enrique Benavent va posar èmfasi en la vocació de Tortosa com a ciutat d'espiritualitat i va encoratjar els joves a seguir l'exemple de Jesucrist. Durant el cap de setmana hi va haver animació, dinars de germanor, activitats per Tortosa i per Sant Carles de la Ràpita, l'Eucaristia de Pentecosta —que fou presidida per l'Arquebisbe de Tarragona i Prímat, Mons. Jaume Pujol, i concelebrada pels Bisbes de Catalunya a la Catedral de Tortosa—, un concert i pregària a càrrec del grup musical cristià Worship Central, un espai de pregària nocturna i una celebració molt simbòlica que va incloure la renovació de les promeses del Baptisme al Parc de Garbí de Sant Carles de la Ràpita.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

11. ■ Dilluns (lit. hores: 2a setm.) [Fets 11,21b-26;13,1-3 / SI 97 / Mt 5,1-12]. Sant Bernabé, apòstol company de Pau, nat a Xipre, on morí; sant Lleó III, papa (795-816); santa Adelaida o Alícia, verge cistercenca.

12. ■ Dimarts [1R 17,7-16 / SI 4 / Mt 5,13-16]. □ *Tortosa*: Santa Maria Rosa Molas i Vallbé (1815-1876), rel. de Reus, fund. Gnes. MdD de la Consolació, a Tortosa (CMC, 1858). Sant Joan de Sahagún, prev. agus-

tí; beata Iolanda (o Violant), rel. franciscana; sant Onofre (o Nofre), anacoreta.

13. □ Dimecres [1R 18,20-39 / SI 15 / Mt 5,17-19]. Sant Antoni de Pàdua (†1231), prev. franciscà i doctor de l'Església, nat a Lisboa, patró del ram de la construcció; sant Fandila, prev.; sant Aventí, mr.; santa Aquil·lina, vg.

14. ■ Dijous [1R 18,41-46 / SI 64 / Mt 5,20-26]. Sant Eliseu, pro-

feta (s. IX aC); santa Digna, verge i màrtir.

15. ■ Divendres [1R 19,9a.11-16 / SI 26 / Mt 5,27-32]. Santa Maria Miquela del Santíssim Sagrament (Madrid, 1809 - València, 1865), vg. fundadora de les adoratrius a Madrid (AESC, 1850); sant Bernat d'Aosta, prev. (†1081), patró dels muntanyencs i els muntanyistes; santa Benilde, màrtir; santa Germana Cousin, vg.

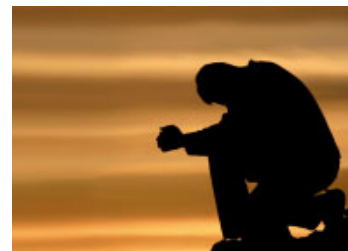
16. ■ Dissabte [1R 19,19-21 / SI 15 / Mt 5,33-37]. Sant Quirze (o Quirc, Quiri o Quir) i la seva mare Julieta, mrs. (s. IV); santa Ferriol, prev. i mr.; sant Ilpidi, mr.; santa Lutgarda, vg.

17. ■ Diumenge vinent, XI de durant l'any (lit. hores: 3a setm.) [Ez 17,22-24 / SI 91 / 2C 5,6-10 / Mc 4,26-34]. Sant Gregori Barbarigo, bisbe de Bèrgam i de Pàdua (s. XVII); santa Emília Vialar, vg. fund. (1856); beat Pau Buralls, bisbe.

Diumenge X de durant l'any (B)

COMENTARI

No ens tanquem davant la misericòrdia de Déu!

El Gn 1:11 és un punt i a part essencial dins la Bíblia.

El 2n relat de la Creació planteja més la qüestió de l'origen del mal que el del món, amb veritats bàsiques de la fe expressades en llenguatge mito-poètic.

Malgrat la rebel·lió, el Senyor segueix preocupant-se per Adam i li pregunta amb amor: *On ets?*, on t'hi has posat? (Gn 3,9). Així el Creador li recorda el *jardí a Edèn* d'on l'havia posat al front.

Trencar amb Déu duu a trencar amb el próisme i per això Adam dona la culpa a la *dona que m'heu donat*.

La *serp* (símbol bíblic de l'enemic de Déu) és maleïda amb anunci de lluita: *Posaré enemistat entre el teu llinatge i el de la dona*; i sobretot amb promesa de victòria final d'un *del llinatge de la dona*: el Messies, el Fill de Déu, nascut d'una dona (Ga 4,4).

Poden ser «ministres» del Déu gloriós uns homes sense qualitats realment extraordinàries? Pau fa lectura profunda de l'experiència apostòlica: no mancarà la manifestació gloriosa de Déu! Vindrà al seu moment.

Ara cal lluitar. La Salvació és per a l'Apòstol el valor decisiu, sense que la dimensió històrica sigui negada o desconejada; simplement és relativitzada.

Saber que, *quan es desfà la casa terrenal del nostre cos tenim al cel un altre edifici que és obra de Déu*, no porta a evadir-nos del món. Perquè *tant si vivim en el cos si n'emigrem, només ens delim per ser-li plaents*.

En l'acusació a Jesús d'estar posseït per *Beel-Zebul* el més greu és qui l'acusa: *els Mestres de la Llei*, responsables d'administrar la justícia, instruir el poble en la Llei i continuar el seu desenvolupament teòric.

El qui injuria l'Esperit Sant, Déu no el perdonarà mai: no perquè Déu no pugui o no vulgui perdonar, sinó perquè el pecador es tanca a la misericòrdia de Déu.

La blasfèmia contra l'Esperit Sant és el rebuig de l'oferta salvadora i perdonadora de Jesús.

L'Evangeli mostra el contrast entre els parents que *anaren per endur-se'l perquè deien que havia perdut el seny* i l'autèntica família de Jesús que ho és *tothom qui compleix la voluntat de Déu*. Ser del grup/família de Jesús és fruit de l'obediència a la voluntat de Déu coneguda per la fe en Jesucrist.

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura del llibre del Gènesi (Gn 3,9-15)

Després que l'home hagué menjat el fruit de l'arbre, el Senyor-Déu el cridà i li digué: «On ets?» Ell li respongué: «He sentit que us passejàveu pel jardí i, com que vaig nu, he tingut por i m'he amagat.» Li digué el Senyor-Déu: «Qui t'ha fet saber que anaves nu? ¿És que has menjat del fruit de l'arbre que jo t'havia prohibit de menjar?» L'home li digué: «La dona que m'heu donat m'ha ofert el fruit d'aquell arbre, i n'he menjat.» El Senyor-Déu digué a la dona: «Per què ho has fet, això?» Ella li respongué: «És que la serp m'ha enganyat.» El Senyor-Déu digué a la serp: «Ja que has fet això, seràs la més maleïda de totes les bèsties i de tots els animals feréstecs. T'arrossegaràs sobre el ventre i menjaràs pols tota la vida. Faré que sigues enemics tu i la dona, i el teu llinatge i el d'ella. Ell t'atacarà al cap i tu l'atacaràs al taló.»

▶ Salm responsorial (129)

R. *Són del Senyor l'amor fidel i la redempció generosa.*

▶ Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint (2Co 4,13-5,1)

Germans, l'Esclusiva diu: «Em sento ple de fe, i per això he parlat.» Nosaltres, doncs, que tenim el mateix Esperit de la fe, també ens sentim plens d'aquesta fe, i per això parlem, i sabem que aquell qui ressuscità Jesús, el Senyor, també ens ressuscitarà a nosaltres amb Jesús i ens portarà a la seva presència juntament amb vosaltres. Perquè tot això és ben bé vostre; així la gràcia de Déu, que es multiplica a mesura que s'estén a molta gent, farà que sigui desbordant l'acció de gràcies a la seva glòria. Per això no ens desanimem. És veritat que la vida d'homes que vivim per fora es va consumint, però la que vivim dins nostre es va renovant cada dia, perquè el pes lleuger del que ara sofrem, i que dura tan poc, va acumulant un pes incomparable de glòria que durarà sempre. I nosaltres no apuntem a això que veiem, sinó a allò que no veiem, perquè les coses que veiem passen, però les que no veiem duren per sempre. El nostre cos, que és la casa i el tabernacle de Déu a la terra, serà destruït, però sabem que tenim al cel un altre edifici, un temple que és obra de Déu, no fet de mà d'homes, etern.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Marc (Mc 3,20-35)

En aquell temps, Jesús entrà a casa amb els deixebles, i tornà a reunir-s'hi tanta gent que no els quedava temps ni de menjar. Quan els seus sentiren dir el que feia hi anaren per endur-se'l, perquè deien que havia perdut el seny. Per altra banda, els mestres de la Llei que havien vingut de Jerusalem deien que estava posseït per Beel-Zebul, i que treia els dimonis pel poder del rei dels dimonis. Jesús els cridà i els rebatia valent-se de paràboles. Els deia: «Com pot ser que Satanàs vulgui treure fora Satanàs? Si un reialme es divideix en faccions que lluiten les unes contra les altres no pot durar gaire temps. I si dins d'una família hi ha divisions, tampoc no pot durar. Igualment, si el regne de Satanàs s'ha dividit en faccions que lluiten entre elles ja no se sosté: no pot pas durar. A casa d'un guerrer valent ningú no pot penetrar-hi per prendre-li el que té sense encadenar-lo abans; només així li podrà saquejar la casa. Us ho dic amb tota veritat: Per més pecats que un home cometés i per més blasfèmies que proferís, Déu està disposat a perdonar-lo, però el qui injuria l'Esperit Sant, Déu no el perdonarà mai i sempre serà reu del seu pecat.» Jesús va fer aquesta afirmació perquè deien que tenia un esperit maligne. Després arribà la seva mare amb els seus familiars, i de fora estant el fan cridar. La gent que seia al voltant d'ell li diu: «La vostra mare i els vostres parents són aquí fora, que us volen veure.» Ell els respon: «Qui són la meua mare i els meus parents?» Llavors mirant els que seien tot al voltant, diu: «Aquests són la meua mare i els meus familiars: tothom qui compleix la voluntat de Déu és el meu parent, la meua parenta, la meua mare.»

▶ Lectura del libro del Génesis (Gén 3,9-15)

Quando Adán comió del árbol, el Señor lo llamó y le dijo: «¿Dónde estás?». Él contestó: «Oí tu ruido en el jardín, me dio miedo, porque estaba desnudo, y me escondí». El Señor Dios le replicó: «¿Quién te informó de que estabas desnudo?, ¿es que has comido del árbol del que te prohibí comer?». Adán respondió: «La mujer que me diste como compañera me ofreció del fruto y comí». El Señor Dios dijo a la mujer: «¿Qué has hecho?». La mujer respondió: «La serpiente me sedujo y comí». El Señor Dios dijo a la serpiente: «Por haber hecho eso, maldita tú entre todo el ganado y todas las fieras del campo; te arrastrarás sobre el vientre y comerás polvo toda tu vida; pongo hostilidad entre ti y la mujer, entre tu descendencia y su descendencia; esta te aplastará la cabeza cuando tú la hieras en el talón».

▶ Salmo responsorial (129)

R. *Del Señor viene la misericordia, la redención copiosa.*

▶ Lectura de la segunda carta del apóstol san Pablo a los Corintios (2Cor 4,13-5,1)

Hermanos: Teniendo el mismo espíritu de fe, según lo que está escrito: «Creí, por eso hablé», también nosotros creemos y por eso hablamos; sabiendo que quien resucitó al Señor Jesús también nos resucitará a nosotros con Jesús y nos presentará con vosotros ante él. Pues todo esto es para vuestro bien, a fin de que cuantos más reciban la gracia, mayor sea el agradecimiento, para gloria de Dios. Por eso, no nos acobardamos, sino que, aun cuando nuestro hombre exterior se vaya desmoronando, nuestro hombre interior se va renovando día a día. Pues la leve tribulación presente nos proporciona una inmensa e incalculable cara de gloria. Ya que no nos fijamos en lo que se ve, sino en lo que no se ve; en efecto, lo que se ve es transitorio; lo que no se ve es eterno. Porque sabemos que si se destruye esta nuestra morada terrena, tenemos un sólido edificio que viene de Dios, una morada que no ha sido construida por manos humanas, es eterna y está en los cielos.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Marcos (Mc 3,20-35)

En aquel tiempo, Jesús llegó a casa con sus discípulos y de nuevo se juntó tanta gente que no los dejaban ni comer. Al enterarse su familia, vinieron a llevárselo, porque se decía que estaba fuera de sí. Y los escribas que habían bajado de Jerusalén decían: «Tiene dentro a Belzebú y expulsa a los demonios con el poder del jefe de los demonios».

Él los invitó a acercarse y les hablaba en parábolas: «¿Cómo va a echar Satanás a Satanás? Un reino dividido internamente no puede subsistir; una familia dividida no puede subsistir. Si Satanás se rebela contra sí mismo, para hacerse la guerra, no puede subsistir, está perdido. Nadie puede meterse en casa de un hombre forzudo para arramblar con su ajuar, si primero no lo ata; entonces podrá arramblar con la casa.

En verdad os digo, todo se les podrá perdonar a los hombres: los pecados y cualquier blasfemia que digan; pero el que blasfeme contra el Espíritu Santo no tendrá perdón jamás, cargará con su pecado para siempre». Se refería a los que decían que tenía dentro un espíritu inhumano.

Llegan su madre y sus hermanos y, desde fuera, lo mandaron llamar. La gente que tenía sentada alrededor le dice: «Mira, tu madre y tus hermanos y tus hermanas están fuera y te buscan». Él les pregunta: «¿Quiénes son mi madre y mis hermanos?». Y mirando a los que estaban sentados alrededor, dice: «Estos son mi madre y mis hermanos. El que haga la voluntad de Dios, ese es mi hermano y mi hermana y mi madre».